

Besluit

Besluit strekkende tot een positieve beoordeling van een aanvraag toets nieuwe opleiding van de opleiding hbo-bachelor International Food & Agribusiness van de HAS Den Bosch

Gegevens

datum	Instelling	: HAS Den Bosch
16 april 2013	Opleiding	: hbo-bachelor International Food & Agribusiness
onderwerp	Variant	: voltijd
Besluit	Afstudeerrichtingen	: Crop Production, Animal Husbandry, Food & Health, Biobased economy
Toets nieuwe opleiding	Locatie	: 's-Hertogenbosch
hbo-bachelor	Studieomvang (ECTS)	: 240
International Food & Agribusiness van de HAS Den Bosch (000990)	Datum macrodoelmatigheidsbesluit	: 18 juni 2012
uw kenmerk	Datum aanvraag	: 1 november 2012
13-04/086/02.45	Datum locatiebezoek	: 25 januari 2013
12-11/319/02.45	Datum paneladvies	: 20 februari 2013

Beoordelingskader

ons kenmerk	Beoordelingskader voor de beperkte toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcr. 2010, nr 21523).
NVAO/20131180/LL	
bijlage	
2	

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het paneladvies deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies panel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

De nieuwe opleiding International Food & Agribusiness (IFA) van HAS Hogeschool in Den Bosch is gestart in september 2012 met 27, deels buitenlandse, studenten en een volledig Engelstalig programma. De context van IFA zijn de mondiale ontwikkelingen van het veranderende voedselpatroon als gevolg van verstedelijking en bevolkings- en welvaartsgroei, waardoor veel agrarische grondstoffen nodig zijn. IFA beoogt beroepsbeoefenaren op te leiden die, als werknemer of ondernemer, bijdragen aan de mondiale voedselzekerheid en de verduurzaming van de internationale agriketens. De opleiding is met name gericht op landen met opkomende economieën. Studenten worden breed opgeleid in crop production, animal production, food & health en biobased economy,

Pagina 2 van 6 en verdiepen zich in één van deze domeinen. Voor afgestudeerden met dit profiel is een groot draagvlak in het werkveld.

Het panel meent wel dat het beroepsprofiel meer verhelderd kan worden, waarbij het accent op breed gevormde afgestudeerden tot uitdrukking komt: mensen met een brede blik, die kennis hebben van de context en inzicht in internationale ketens en business, die kunnen samenwerken met specialisten en hebben leren nadenken over mogelijke problemen.

De opleiding onderscheidt acht competenties, die zijn ontwikkeld in samenspraak met vakdeskundigen en werkveldvertegenwoordigers en zijn getoetst aan relevante landelijke competentieprofielen. Het IFA-profiel is goed uitgewerkt door de koppeling aan beheersingsindicatoren en kennis-, vaardigheids- en houdingscomponenten. Het bachelorniveau komt in de beschrijving van de beheersingsindicatoren goed tot uitdrukking, met een onderscheid naar *compulsory level* (verplicht voor alle studenten) en *specialist level* (domeinkeuze). Het panel adviseert de Dublin descriptoren daarin te expliciteren.

Het propedeuseprogramma is qua leerdoelen consistent met het competentieprofiel en de aangeboden kennis is voldoende breed en van goed niveau. Het onderscheid tussen *compulsory level* en *specialist level* zou echter ook voor kennis aangebracht moeten worden. Het programma heeft een duidelijke opbouw van breed naar toenemende verdieping in een domein. Het toenemend niveau blijkt uit de gevraagde kennis en toepassingsvaardigheden. Ook wordt van studenten steeds meer zelfsturing gevraagd. Daaraan wordt aandacht besteed in de persoonlijke coaching en het traject Personal Skills Development, dat parallel loopt aan de modules. Ook de werkvormen, zoals probleemgestuurd onderwijs en projectonderwijs, stimuleren zelfsturing. De opleiding laat zien bij de werkvormen - en de werkwijze in het algemeen - rekening te houden met de culturele verscheidenheid van de studentengroep.

Het curriculum is sterk praktijkgericht. Dit blijkt uit het gebruik van cases, uitvoeren van projecten voor externe opdrachtgevers, stages, en de inzet van gastdocenten. Het leren functioneren in een internationale context heeft een prominente plaats in het curriculum: Engels als voertaal, aandacht voor taalontwikkeling Engels (en eventueel een tweede taal) en interculturele vaardigheden, excursies naar het buitenland, een studie in het buitenland in jaar 4 (optioneel) en de afstudeeropdracht voor een internationaal opererend bedrijf. Een bijzonderheid is de verplichting van een buitenlandsstage voor alle studenten van HAS Hogeschool. HAS-breed beleid is ook een betaald afstudeerproject met resultaatverplichting. Met deze onderdelen is binnen HAS Hogeschool al veel ervaring opgedaan, waarvan IFA kan profiteren bij de verdere ontwikkeling van het curriculum. Het panel heeft een positieve indruk gekregen van de HAS-netwerken van kennisinstellingen, alumni en (internationale) bedrijven. Deze worden IFA-specifiek (met de nadruk op opkomende markten) aangevuld. De netwerken worden aantoonbaar benut voor blijvende afstemming van het competentieprofiel met vakdeskundigen en werkveld, werving van buitenlandse studenten, input voor het curriculum, cases en opdrachten, stages en afstudeerprojecten.

De meeste docenten participeren in externe opdrachten via HAS KennisTransfer en internationale projecten. In het IFA-team is daardoor veel praktijkervaring en internationale ervaring aanwezig. Ook de benodigde specialisaties zijn aanwezig in het team. Bijna alle IFA-docenten hebben een mastergraad. De docenten overleggen frequent met elkaar en staan open voor *good practices* van andere HAS-opleidingen bij de ontwikkeling van het curriculum.

Pagina 3 van 6 De gehanteerde toetsvormen zijn gevarieerd en passen bij de leerdoelen en leeractiviteiten. IFA heeft als uitgangspunt dat elke module een element van individuele toetsing moet bevatten. Ook beoordelen studenten zichzelf en elkaar, wat past bij de beoogde ontwikkeling tot zelfsturing. Bij stages en afstuderen wordt de opdrachtgever bij de beoordeling betrokken. De beoordelingsformulieren die het panel heeft ingezien zijn goed uitgewerkt. De tentamens die het panel heeft bestudeerd, passen bij de onderwerpen die getoetst worden en zijn van voldoende niveau. Een aanbeveling is om de wijze van toetsen en beoordelen duidelijker voor studenten in de moduleboeken te omschrijven. Per september 2013 zal een nieuw toetsbeleid zijn geïmplementeerd. Dit zal de kwaliteit van toetsen en beoordelen beter borgen: door de verplichting van een toetsplan, toetsmatrijzen en het vier-ogen-principe.

Het panel concludeert dat IFA een aantrekkelijk profiel heeft dat breed gedragen wordt in het werkveld, met praktijkgerichtheid en internationale oriëntatie als sterke punten. Het IFA-team wordt door het panel zeer bekwaam geacht om het programma verder te ontwikkelen en uit te voeren. Het panel beoordeelt de kwaliteit van de opleiding op alle standaarden als voldoende. Daarmee is de kwaliteit van de opleiding voldoende.

Advies van het panel

Het panel adviseert de NVAO om positief te besluiten ten aanzien van de kwaliteit van de nieuwe opleiding hbo bachelor International Food & Agribusiness van de HAS Den Bosch.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, tweede lid, in verbinding met artikel 5a.11, zesde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de HAS Den Bosch te 's-Hertogenbosch in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 19 maart 2013 naar voren te brengen. Bij brief van 8 april 2013 met kenmerk 13-04/086/02.45 heeft het college van bestuur van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot een tekstuele aanpassing.

De NVAO besluit de aanvraag Toets nieuwe opleiding hbo-bachelor International Food & Agribusiness van de HAS Den Bosch (240 EC, voltijd:'s-Hertogenbosch) positief te beoordelen. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen:
Crop Production, Animal Husbandry, Food & Health, Biobased economy.

Graad: bachelor.

Advies Croho-onderdeel: landbouw en natuurlijke omgeving.

Van kracht tot en met 16 april 2014.

Den Haag, 16 april 2013

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaarden	Oordeel
1 Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2 Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V
3 Toetsing	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing	V
4 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar	V
Algemene conclusie		V

V = voldoende O = onvoldoende

Pagina 6 van 6 **Bijlage 2: Samenstelling panel**

- Prof. dr. ir. W.E. During (voorzitter), emeritus hoogleraar ondernemerschap (Universiteit Twente);
- Ir. W.Th. Fokkema (lid), business developer en start-up manager voor bedrijven in Food, Feed en Life Sciences; tevens manager kennistransfer aan de Universiteit van Amsterdam;
- Ir. R.J. Van Deun (lid), docent Voedingsmiddelentechnologie aan Thomas Moore Kempen;
- L. Van Dyck, MA (student-lid), masterstudente aan de Universiteit Wageningen.

Het panel werd bijgestaan door Anne Smit-Klijnstra, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator en drs. José van Vonderen, secretaris.